

У претходном тексту расправљана је теза да је Турска искористила промене у спољнополитичком начину и циљевима Барака Обаме у односу на Џорџа Буша да се намеће као закупац интереса и послова САД у областима које су њено блиско иностранство: Балкан, Црно Море, Кавказ и Каспиј, Месопотамија (Ирак) и Левант (Сирија, Либан, Израел и палестинске области). Према државама тог подручја примењује се спољна политика „нула проблема“ (позната и као „неоотоманизам“ или „неоосманизам“) која се разуме као саставни део унутрашње политике Турске републике. Инцидент „Мави Мармара“ ваља посматрати у том контексту.

Палмеров одрезак са прилозима

Околности инцидента „Мави Мармара“ испитивала су два *ad hoc* тела. Одлуку о формирању првог донео је 2. јуна 2010. године Савет за људска права Уједињених нација (UNHRC). Трочлана мисија почела је да ради 9. августа. Документ је био готов 20. септембра исте године: блокада Газе и акција Израела оглашени су незаконитим.

[\[1\]](#)

Израел је одбио да сарађује са мисијом UNHRC, као што је одбацио и њен извештај приговарајући пристрасност институције и мандата. 2. августа 2010. Генерални секретар УН је на основу председничког саопштења Савета безбедности донео одлуку о формирању истражног панела, по имену копредседавајућег познатог као „Палмерова комисија“.

[\[2\]](#)

У раду су учешћа узеле обе стране. Задатак панела био да из извештаја националних истражних комисија утврди чињенице с циљем да буде спречено да се сличан инцидент понови, као и да позитивно утиче на односе Израела и Турске. Панел је, дакле, био тело које је странама требало да омогући да дипломатским путем досегну компромис.

У рано лето 2011. године чинило се да је то могуће. Владајућа парламентарна

Мале тајне великих мајстора кухиње (II)

Пише: Сениша Стефановић
уторак, 18 октобар 2011 10:10

исламистичка АКП је на изборима одржаним 12. јуна однела велику победу, освојивши половину укупног броја гласова. Израелски премијер Нетанјаху послао је Ердогану честитку којом је изразио наду да ће односи да се поправе до ранијег нивоа. Брод „*Мави Мармара*“ није испловио захваљујући заузимању турских власти, а флотила се расула услед кварова на пловилима и некооперативности поморских власти Грчке и Кипра.

Идила је трајала до петка 9. јула. Иако је рунда преговора о компромису вођена у Њујорку пропала, или због тога, Ердоган није искористио то што декларација изгласана у ранијем сазиву не мора нужно да обавезује владу новог парламента, нити чињеницу да је дан раније израелски министар финансија опрезно („*from what we understand*“) изјавио да извештај

„каже да је блокада легитимна, да је Израел предузео легитимне кораке“.

[3]

Напротив, он је у говору посланицима зацементирао ранију позицију:

„Нормализација односа између две земље је незамислива све док се Израел не извине за тај незаконит чин ... плати компензацију рођацима ... и подигне блокаду Газе.“

Томе је додао да Турска инсистира

„да било који правни елемент поменут у извештају (Палмерове комисије, прим. прев.) а који се односи на блокаду не противуречи успостављеним правилима међународног права и да не противуречи извештају којег је објавио Савет за људска права Уједињених нација“.

[4]

Стогане чуди што је током боравка Хилари Клинтон у Истанбулу средином јула током конференције за новинаре са Давутоглуом

[5]

Израел поменут један једини пут, узгредно, а и тада га је поменуо Давутоглу. У обимном интервјуу госпође државног секретара САД датог

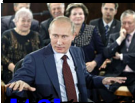
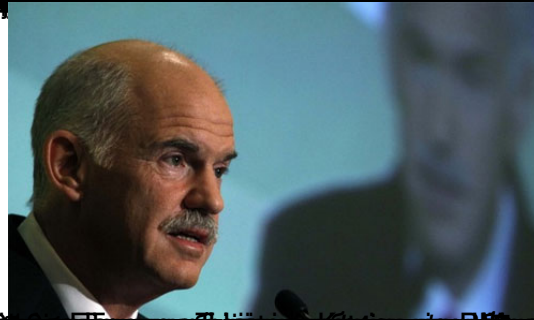
CNN Turk

није поменут нити једном.

[6]

Мале тајне великих мајстора кухине (II)

Пише: Сениша Стефановић
уторак, 18 октобар 2011 10:10

<http://www.diplomacyandpolitics.com/2011/10/18/228616-kapiteni-ncapitelu/>